

رَسُولَ
اللّهِ: أىُّ
شَهْرٍ
تَأمُرُنِى
أنْ أصُومَ
بَعْدَ
رَمضَانَ.
فقَالَ: إنْ
كُنْتَ
صَائِماً
بَعْدَ
رَمضَانَ
فَصُمِ
الْمُحَرَّمَ فإنَّهُ
شَهْرُ
اللّهِ، فيهِ
يَوْمٌ تَابَ
اللّهُ فيهِ
عَلى قَوْمٍ،
وَيَتُوبُ
اللّهُ فيهِ
عَلى قَوْمٍ
آخَرِينَ Hz. Ali radiyallahu anh'ın anlattığına göre bir adam ona sorar: "Ramazandan sonra hangi ayda oruçtedil; tutmamı tavsiye edersiniz?" Ali radiyallahu anh şu cevabı verir: "Ben bu soruyu Resulullah'a soran kimseye rastlamamıştım. Nihayet bir adam sordu. O zaman ben de yanlarında idim. Dedi ki: "Ey Allah'ın Resulü! Ramazandan sonra hangi ayda oruçtedil; tutmamı tavsiye edersiniz?" Şu cevabı lutfettiler: "Ramazan dışında da oruçtedil; tutmak istersen Muharrem ayında tut. قيلَ يَا نُوحُ اهْبِطْ بِسَلَامٍ مِنَّا وَبَرَكَاتٍ عَلَيْكَ وَعَلى اُمَمٍ مِمَّنْ مَعَكَ وَاُمَمٌ سَنُمَتِّعُهُمْ ثُمَّ

يَمَسُّهُمْ
مِنَّا
عَذَابٌ
اَليمٌ Ey Nûh! Bizim katımızdan selametle in.
Sana ve seninle olanlara hayr ve bereketler olsun denildi. Ama birçok ümnetlerde
var ki, onları geçindireceğiz. Sonra can yakıcı azaba sokacağız. 40 ayetin sonunda
وَمَا امَنَ
مَعَهُ
اِلَّا
قَليلٌ "Yanında ona iman edenler ancak
çok az kimselerdi." buyurulduğu için Hz. Nuh'un aile fertlerinden başka
yanında çok az mümin vardı. Allah Teâlâ bunlara öyle bir selamet
ve bereket ihsan buyurdu ki, bunlar çoğaldıkça çoğalacaklar ve kendilerinden
bir çok ümnetler gelecekti. İşte Hz. Nuh'a bu durum önceden haber veriliyor ve
"Acaba az sayıda bu müminlerin ve aile fertlerinin akıbeti ne olacak?" şeklindeki endişesi
gideriliyordu. Bu endişeyi Hz. Nuh, kendi içinde duymuş olmalı ki ona, içe
dönük bir ifade tarzıyla "denildi" meçhul fiili ile hitap ediliyor. Hz. Nuh'un
soyundan gelecek olan ümnetler de iki kısım olacak. Bunlardan birinci kısım yine o selamet
ve berekâta nail olup kıyamete kadar üremeye devam edecek, diğer bir kısmı da bir
müddet dünya nimetlerinden istifade ettikten sonra yine acı bir azaba
çarptırılacak ve ahiret selametine eremeyecek. Görülüyor ki, bu âyet
eski zamanlarda yaygın olan bir kanaata da açıklık kazandırıyor: Demek oluyor ki,
tufandan sonraki insanlar yalnızca Hz. Nuh'un üç oğlunun soyundan ibaret değildir.
Hz. Nuh'un yanında bulunan az sayıda müminlerin sülâleleri de berekâta
mazhar olmuşlardır. Zira Hz. Nuh'un yanında bulunan oğulları "
وَاَهْلَكَ " "
ifadesinden de anlaşılacağı üzere ailesine dahildir. Yani onunla birlikte olup
ona iman edenler ise aile fertlerinin dışında kalan müminlerdir ki, selamet ve berekât
ile ayrıca taltif edilen بِسَلَامٍ
مِنَّا
وَبَرَكَاتٍ
عَلَيْكَ Sana ve seninle olanlara hayr
ve bereketler olsun "Yani senin seninle beraber olanlardan üreyecek ümnetler." ifadesi
gayet açık olarak diğerlerini kapsamına alır. O halde bütün ümnetlerin
Hz. Nuh evlatlarından üremiş oldukları hakkındaki tarihi görüş, mutlak bir hakikat
değil, çoğunluğu Nuh'un soyundan anlamına gelir. Zira bu selamet ve berekâta en
büyük hisse Hz. Nuh ile evlatlarına aittir. Rivayet olunduğuna göre Hz. Nuh
Recep ayının onunda gemiye binmiş ve Muharrem ayının onunda inmiş, o gün
şükür orucu tutmuş ve bu orucu tutmak sünnet olmuştur. MUHARREM AYI,
NUH TUFANI VE AŞURE Hicri takvime göre Muharrem ayı "Eşhürül-Hurum"
dandır. Yani savaşılmaması yasaklanmış (haram aylardan­dır), hürmetli aylardandır.
Eşhürül-Hurum'dan olarak diğerleri Zilkade, Zilhicce ve Recep'tir. Muharrem ayı
hakkında Peygamberimiz (sas)'den günümüze kadar ba­zı hadisler
nakledilmiştir. Efendimiz (sas) Hazretleri bir hadisinde buyuruyor ki: عن
أبى هريرة
رَضِيَ
اللّهُ عَنْه
قال:]قَالَ

رَسُولُ
اللّهِ:
أفْضَلُ
الصِّيَامِ
بَعْدَ
رَمَضَانَ
شَهْرُ
اللّهِ
الْمُحَرَّمُ، وَأفْضَلُ
الصََّةِ
بَعْدَ
الْمُكْتُوبَةِ صََةُ
اللَّيْلِ "Ramazan orucundan başka en faziletli oruç Allah'a izafeten şereflendirilen (yani Şehrullah olan) Muharrem ayında tutulan oruç tur. Farz na­mazlardan sonra en faziletli namaz ise geceleyin kılı­nan namazdır. " (Müslim, Siyam, 202) Sevgili Peygamberimiz bir başka hadisinde أنّ
النّبىَّ
صَلَّي
اللّهُ
عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ
قَالَ:
صِيَامُ
عَاشُورَاءَ
إِنِّى
أَحْتَسِبُ
عَلَى اللّهِ
أَنْ
يَكَفِّرَ
السَّنَةَ
الَّتِى
قَبْلَهُ "Aşure günü tutulan oruç, geçmiş senenin günahlarına kefarete olur." buyurmuşlardır. (Riyazüs sâlihin n, 509) عن عائشة
رَضِىَ
اللّهُ
عَنْها قالت:
]كَانَ
عَاشُورَاءُ
يُصَامُ
قَبْلَ
رَمَضَانَ.
فَلَمَّا
نَزَلَ
رَمَضَانُ

كَانَ مَنْ
شَاءَ صَامَ
وَمَنْ شَاءَ
أفْطَرَ[.
أخرجه الستة إ
النسائى . Hz. AiŐe (radiyallahu anhâ) anlatıyor: "Ramazan (farz olmazdan) önce AŐûra orucu tutuluyordu. Ramazanın farziyeti indikten sonra onu dileyen tuttu, dileyen de tutmadı."
قَدِمَ
رَسُولُ
اللّهِ
صَلَّي
اللّهُ
عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ
الْمَدِينَة
فَرَأى
الْيَهُودَ
تَصُومُ
يَوْمَ
عَاشُورَاءَ
فَقَالَ: مَا
هَذَا؟
قَالُوا
يَوْمٌ
صَالِحٌ
نَجَّى
اللّهُ
تَعَالَى
فِيهِ بَنِى
إِسْرَائِيلَ مِنْ
عَدُوِّهِمْ
فَصَامَهُ
مُوسَى.
فَقَالَ
صَلَّي
اللّهُ
عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ:
أَنَا
أَحَقُّ
بِمُوسَى
مِنْكُمْ
فَصَامَهُ
وَأمَرِ
بِصِيَامِهِ[.
أخرجه

الشيخان وأبوداود . İbnu Abbâs (radıyallahu anhümâ) anlatıyor: "Resûlullah (aleyhissalâtu vesselâm) Medine'ye gelince, Yahudileri Aşure günü oruç tutar gördü. Onlara: "Bu da ne, (niçin oruç tutuyorsunuz)?" diye sordu. "Bu, sâlih (hayırlı) bir gündür. Allah, o günde Benî İsrâil'i düşmanlarından kurtardı. (Şükür olarak) Hz. Musa o gün oruç tuttu" dediler. Resûlullah (aleyhissalâtu vesselâm): "Ben Musa'ya sizden daha layığım" buyurup o gün oruç tuttu ve Müslümanlara da tutmalarını emretti." "Aşure günü," Muharrem ayının onuncu gününe de­nir. Kelime olarak anlamı da "Onuncu gün" demektir. Ayrıca; "Hak Teâlâ o gün on peygamberine on ihsanda bulunmuştur. Veya Ümmet-i Muhammed'e ihsanda bulunduğu için bu güne aşure günü denilmiştir" tarzında görüşlere de rastlanır. Bu günün devamına da halk ara­sında "Aşure ayı"denilmiştir. Aşure günü hakkında çok çeşitli rivayetler vardır. Terim olarak aşure günü, hangi anlama gelirse gelsin kesin olan bir şey varsa, bu ayın ve özellikle Muharrem'in dokuz, on ve onbirinci günlerinin faziletli, müşy;barek günler olduğunun bilinmesidir. Yukarıdaki hadisi şeriflerden anlaşıldığına göre Peygamber Efendimiz (sas) o günlerde oruç tutmalarını Ashabı Kiram'a tavsi­ye etmişlerdir. Nuh Tufanı Aşure gününde cereyan ettiği rivayet edilen pek çok önemli hadise arasında İslâm dünyasında ve özellikle ülkemiz Müslümanları arasında dilden dile anlatılanlar­dan biri hiç şüphesiz "Nuh Tufanı "olayıdır. Hz. Âdem ve Hz. İdris'ten sonra insanlarda hakikat­ten sapmalar başgösterince Cenab-ı Hak bunlar üzeri­ne Hz. Nuh'u peygamber olarak göndermişti. Hz. Nuh insanlara tevhid inancını anlatıyor, onları hak yola da­vet ediyor ve putlara tapmaktan men ediyordu. Halbuki onlar Hz. Nuh'un tebliğ ve davetindeki ince­liği, güzelliği keşfedecek ruh yüceliğinden mahrum idi­ler. Kur'an-ı Kerim'de buyrulduğuna göre "Zalimdiler, azgındılar, fasıktılar, kötüydüler, kalp gözlen kapalıydı, vicdansızdılar, doğru yoldan çıkmışlardı, günahlara dalmışlardı..." Hz. Nuh işte, böylesine azgın bir millet üzerine pey­gamber olarak görevlendirilmiş bulunuyordu. Kur'an-ı Kerim'in beyanına göre onları, اَنْ لَاتَعْبُدُوا اِلَّا اللّهَ "Allah'a ibadete ve on­dan başkasını ilah tanımamaya" çağırdı. اِنّى لَكُمْ رَسُولٌ اَمينٌ Doğrusu ben size gönderilmiş, güvenilir bir peygamberim. فَاتَّقُوا اللّهَ وَاَطيعُونِ وَمَا اَسَْلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ اَجْرٍ اِنْ اَجْرِىَ

اِلَّا عَلى
رَبِّ
الْعَالَمينَ
َ نBuna karşı sizden bir نret istemiyorum. Benim نretim ancak
نretimlerin Rabb'ine aittir.
فَاتَّقُوا
اللّهَ
وَاَطيعوُنِ
نArtık, Allah'tan sakının ve bana itaat edin.. اِنّى
لَكُمْ
نَذيرٌ
مُبينٌ. Ben sizin iنcedil;in apaنcedil;ik uyarıcıyım.
اَنْ
لَاتَعْبُدُوا اِلَّا
اللّهَ اِنّى
اَخَافُ
عَلَيْكُمْ
عَذَابَ
يَوْمٍ
اَليمٍ نAllah'tan başkasına kulluk etmeyin.
Doğrusu ben, hakkınızda can yakıcı bir نnنn azabından korkuyorum." dedi.
(Şuarن, 26/106-110; Hud, 11/25-26) Azgınlara Cevabı
فَقَالَ
الْمَلَاُ
الَّذينَ
كَفَرُوا
مِنْ قَوْمِه
مَا نَريكَ
اِلَّا
بَشَرًا
مِثْلَنَا
وَمَا نَريكَ
اتَّبَعَكَ
اِلَّا
الَّذينَ
هُمْ
اَرَاذِلُنَا
بَادِىَ
الرَّاْىِ
وَمَا نَرى
لَكُمْ
عَلَيْنَا
مِنْ فَضْلٍ
بَلْ
نَظُنُّكُمْ
كَاذِبينَ İnkarcılıkta o milletin
ileri gelen azgınları, Hz. Nuh'un kutsal نcedil;ağrısı ile alay ettiler. "Sen de bizim gibi bir

insansın... Hem baksana! Bizim içimizden sana ilk inananlar ayak takımıdır... Ayak takımını dışında sana kimsenin inandığını görmüyoruz... Bizden üstün bir ya­nınız yok..." dediler. Hz. Nuh'u ve çağrısına uyararak i-man edip Allah'ın sevgili kulları arasına yükselen kim­sesiz, yoksul kişileri hor gördüler, onlarla aynı çatı al­tında bir arada bulunamayacaklarını söylediler, büyüklendiler... Onlar, üstünüğün parada, malda, mülkte de­ğil yüksek insanlık ideallerine sahip çıkmada, tevhidde, güzel ahlâk sahibi olmada ve topluma yararlı işler yap­mada olduğunu kabul etmiyorlardı. Halbuki onların ayak takımını diyerek küçk gördüğü kişiler, Hak Teâlâ katında onlardan kat kat faziletli kim­selerdi. Dolayısıyla Hz. Nuh, milletinin azgınları istedi diye bu saygıdeğer yoksulları yanından uzaklaştıramaz­dı, onlara sırt çeviremezdi, bu yolda tahammül ve sabır gösterdi. Ne yazık ki, hiç de takdir görmüyordu. Üstelik o, maddi bir karşılık da istemiyordu... Yeter ki Allah'a i-man etsinler. Ama nerede? İman etmek şöyle dursun, ona deli demeye kadar azıttılar ve onun davranışlarını kontrol altında tutmaya, göz hapsine almaya karar ver­diler. Hz. Nuh, davasından yine de vazgeçmeyince bu sefer ölümle tehdit ettiler... Her şeye rağmen tahammül ve sabır gösteren Nuh Aleyhisselâm var gücü ile tevhid ve iman bayrağını dalgalandırıyor. Ama hak yolu göş­ren göz, gerçeği duyan kulak, Hakk'ı zikreden kalp, doğ­ruyu savunan yürek azdı... Nihayet Hz. Nuh, Allah'a yal­varıp yakardı: قَالَرَبِّ اِنَّقَوْمىكَذَّبُونِ "Rabbim! Milletim beni yalanladı,) فَافْتَحْبَيْنىوَبَيْنَهُمْفَتْحًاوَنَجِّنىوَمَنْمَعِىَ مِنَالْمُؤْمِنينَ benim­le onların arasında Sen hüküm ver. Beni ve beraberim-deki insanları kurtar." (Şuarâ, 26/117-118) dedi. Yüce Allah, peygamberinin duasını kabul buyurdu ve ona evvela bir gemi yapmasını vahyetti. Böylece inananlar, Hz. Nuh'un denetiminde gemi yapımına baş­ladılar. Gemi yapımı ilerledikçe sapık ve azgınlar Hz. Nuh ve ona bağlı mü'minlerle alay ediyorlardı... Hz. Nuh ise, bir gün alay etme sırasının kendilerine gelece­ğini, o zaman azgınların yok olacağını hatırlatıyordu... Fakat inkarcılarda hâlâ uyanış belirtisi yoktu. Onlar, "Haydi bakalım, çok konuşup durduğün azap gelsin de görelim." diye alay etmeye devam ediyorlardı. Tufan Başlıyor Cenab-ı Hakk'ın emri üzere her cinsten birer çift ile mü'minler, kendileri gibi inançlı aile fertleriyle gemiye bindiler. Adeta gök kapıları açıldı, sular boşalmaya baş­ladı. Yeryüzünden de kaynaklar fişkırdı. Her iki su kay­nağı karışıp birleşti. Hz. Nuh'un oğullarından biri de inanmayanlar arasındaydı. Babası onu son defa uyar­mıştı... Fakat o böyle bir felaket gelse bile dağların te­pelerine tırmanarak kurtulabileceğini sanıyor, bir türlü iman etmeye yanaşmıyordu. Mü'minler, geminin içinde emniyette iken; Hz. Nuh'un inanmayan oğlu da dahil olmak üzere sapıklar, münkirler, birer birer boğuldular; alay ettikleri azap, onları enselerinden

tutup ölüm der­yasına atıverdi. Hz. Nuh, gemi sakinlerinin bereketli, sakin bir yere indirilmesi için dua etmişti, duası kabul edildi. Zira o, duası kabul edilenlerdendi. Cenab-ı Hak emir verdi: وَقيلَ يَااَرْضُابْلَعىمَاءَكِوَيَاسَمَاءُاَقْلِعىوَغيضَالْمَاءُوَقُضِىَالْاَمْرُوَاسْتَوَتْعَلَىالْجُودِىِّوَقيلَبُعْدًالِلْقَوْمِالظَّالِمينَ "Ey arz, suyunu yut! Ve ey gök, yağmuru tut!" (Hûd, 11/44) Bu emir üzerine göğün gürlemesi, yerin fıskırma­sı kesildi, gemi Cudi dağı üzerine oturdu. Aşure Tatlısı Rivayete göre iman edenler sel felaketinden, tufandan kurtulduklarında azıklarını açtılar; buğday, nohut, fasulye vs. yiyecek maddelerinden karıştırarak pişirdiler... Pişiri­len aş öyle bereketlenmişti ki, herkes doymuştu. Aradan nice bin yıllar geçmesine rağmen iman edenlerin kurtuluş günü, zaman içinde aşure denilen bir tatlı yaparak anılır ve yaşatılır oldu. Özellikle Müslüman milletimizin ör ve âdetleri arasında aşure tatlısı yaparak eşe dosta, konu komşuya ikram etme hususu vazgeçilmeyecek ölçüde yerleşmiştir. Her yıl 10 Muharrem'den başlayarak bir ay süre içinde köylüsü ile, kentlisi ile Müslüman aileler aşure sofralarında bir ara­ya gelerek Hz. Nuh'a inananların kurtuluşunu ve sapık­ların acıklı akıbetini hatırlatırlar; bundan, kendilerine ders ve ibret çıkarırlar. Pek çok geleneklerimiz vardır ki, yediden yetmiş bütün millet fertlerini birleştirir, kaynaştırır, dayanış­maya, işbirliğine vesile olur. Aşure geleneğimiz de bir tatlı ikramı gibi görünmele beraber, sembolize ettiği manevi hadise ve meydana getirdiği kardeşlik atmosferi bakımından mühimdir. Görüldüğü gibi muharrem ayında, tarihte çok önem­li hadiseler cereyan etmiştir. Biz bunlardan birini nak­lettik. Muharrem ayında cereyan ettiği rivayet edilen başka çok mühim hadiseler de vardır. Mesela: Hz. İbra­him'in atıldığı ateşten kurtulması, Hz. Eyyub'un yaka­landığı ağır hastalıktan kurtulması, Hz. Musa'nın kavmiyle beraber Kızıl Deniz'i geçmesi bu ayda olmuştur. Bütün bu hadiseler yanında 10 Muharrem 61 (10 Ekim 680) yılında meydana gelmiş acıklı bir hadise var­dır ki, inançli gönülleri sızlatır, onlara gözyaşı döktüş­rür. Bu tarihte Kербela denilen yerde Sevgili Peygamberimiz'in gözbebeği sevgili torunu, Hz. Ali ve Hz. Fatıma'nın değerli evladı Hz. Hüseyin, Emevi yönetimi tarafından zalimce, hunharca vurulmuş, şehid edilmiştir. Müslümanlar bu ayda olduğu söylenen tarihi olayları tetkik ile iç yüzünü iyice öğrenmeli ve bunlardan gere­ken ders

ve ibreti çıkarmaya çalışmaladırlar.

[islam ve Hayat,Güncel Vaaz ve Hutbeler](#)